

ව තාක්ෂණය මත ජෛව පදනම් වූ බොහෝමයක් කටයුතු මගින් විද්‍යා විද්‍යාත්මකව මහ පුද්ගලිකව ක්‍රියාත්මක වී තිබේ. එය අවිච්චිතව පවතී. එහෙත් මෙම ජෛව තාක්ෂණ භාවිතයන් මුල් කාලයේ පටන්ම ඵලදායී වී තිබුණේ වාණිජ පරමාර්ථයන් වෙනි.

ජාති ඉංජිනේරු විද්‍යා විද්‍යාත්මකව සමහර මෙම මහා පරිමාණ වෙළෙඳුම් ගෙලිදරව් වූවා. ලෝකයේ බොහෝ බහුජාතික සමාගම් ජාති ඉංජිනේරු විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ නමට වාසිදායක අයුරින් මෙහෙයවීමට විශාල මුදලක් ආයෝජනය කළා. බැලූ බැල්මට ඒවා විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ වූණත් ඒවායේ දිශාව

විද්‍යාත්මකව තීරණය කළ ඒවා වූයේ නැහැ. පර්යේෂණ මාදිලියෙන් අර්ථ දැක්වූයේ පෙන්වා දුන්නේ ව්‍යාපාරකයින් විසින්. මොවුන් අතරින් කැපී පෙනෙන්නේ බහුජාතික කෘෂිකාර්මික සමාගම්. එහෙමත් නැත්නම් බිප් වර්ග හෝ කෘෂි රසායන වර්ග නිපදවන සමාගම්. ඔවුන් සැලසුම් කළේ, වැඩි අස්වනු ලබා දෙන බිප් වර්ග ජාති ඉංජිනේරු විද්‍යාත්මකව සැකසීමටයි. ඒවා ලොවපුරා විකිණීමෙන් ඔවුන්ට දැවැන්ත වෙළෙඳ පොලක් බිහිවෙන බව ඔවුන් තේරුම් ගෙන සිටියා. ඔවුන් මේ කටයුත්ත අතින් දැන් ඉදිරියෙන් සිටිති. පසුගියද ලෝකයේ ප්‍රකට ජෛව තාක්ෂණ සමාගමක් වූ මොන්සැන්ටෝ

ජෛව තාක්ෂණය විකිණීම

ලෝකයේ ප්‍රකට ජෛව තාක්ෂණ සමාගම්වල කටයුතු

සමාගම හඳුන්වා දුන්නේ එක් පරම්පරාවක් පමණක් වග කළ හැකි වර්ගයේ බිප්යි. බිප් වෙළෙඳ පොළ, සමාගමක් මගින් හැසිරවීමත්, සමාගම පසුපස ගොවීන් ගෙන්වා ගනිමින් සුවිශාල වෙළෙඳ අධිකාරයක් ගොඩනංවා ගැනීමටත් ඔවුන් දරන වෑයම ඉන් හෙලිදරව් වූණ.

නියතයට ඔරොත්තු දෙන හෝ වෙනත් කෘෂිකාර්මික වාසිදායක කටයුතු වෙනුවෙන් බහුජාතික කෘෂි සමාගම් වෙහෙසන විට බහුජාතික ඖෂධ සමාගම් වෙහෙසුණේ වෙනත් කටයුත්තකටයි. ඖෂධීය ගුණාංග ඇති ශාකවල ජාති හඳුනාගෙන ඒවා අනුසාරයෙන් ජාති ඉංජිනේරු විද්‍යාත්මකව දියුණු කළ ජීවීන්ගෙන් ඖෂධීය රසායන ද්‍රව්‍ය ලාභයට ලබා ගැනීමට ඔවුන් පෙළඹුණා. සම්ප්‍රදායික දැනුම පද්ධති තුළින් මේ දැනුම "සොරකම්" කරන ඖෂධ සමාගම් නමත් ගේ වෙළෙඳ පොළ දියුණු කොට ගනුයේ මෙම සම්ප්‍රදායික දැනුම් පද්ධති උරුමව සිටි ජන කණ්ඩායම්වලට ම ඒවා

විකිණීමෙන්. මේ මාදිලියෙන් සම්ප්‍රදායික දැනුම අප රටින් පිටරට යවන "පර්යේෂකයෝ" අප රටේ ද සිටිති. බහු ජාතික ඖෂධ සමාගම් සමග ඔවුන් ගිවිසුම්වලට එළඹ ඇත්තේ සොයා දෙන ඖෂධීය ගුණ ඇති රසායන ද්‍රව්‍ය වලින් සාදන ඖෂධ වෙළෙඳුම් ලාභාංශ ප්‍රතිගත නමට ලැබෙන අයුරිනයි.

මේ ආකාරයෙන් තිසි ගෙවීම නොකොට සම්ප්‍රදායික දැනුම ඇති ශාක හෝ සතුන් ගේ ලක්ෂණ වෙනුවෙන් (ඒවා නමත් මුලින් අනාවරණය කොට ගත් බව කියමින්) ජෛව විද්‍යාත්මක ලබා ගැනීම දැන් සිදුවෙමින්. අනෙක් අතට මෙම රටවල වැවෙන සුවිශේෂ ඖෂධීය ගුණාංග ඇති ශාකවල ජාති සම්පත් කාටත් හොර රහස් ම වෙනත් රටවලට ඇදී යනවා. අප රටේ නිල බලය ඇති ජාති සම්පත් සංරක්ෂණ මධ්‍යස්ථාන තිබූ පමණින් මේ කටයුතු වැලකී නැහැ. ඉතින් මේ සමස්ත අකටයුත්ත ජනප්‍රියව හඳුන්වන්නේ ජාති මංකොල්ලය (Gene Piracy) වශයෙනි.

අනෙක් කරුණ වන්නේ ජාති ඉංජිනේරු විද්‍යාත්මකව දියුණු කළ "උසස්" ලක්ෂණ සහිත මස් වර්ග වගේම එළවළු හා පළතුරු වෙනුවෙන් ද ලෝකය පුරා විශාල වෙළෙඳ පොලක් බහුජාතික සමාගම් පවත්වාගෙන යාමයි. ජෛව තාක්ෂණ කටයුතු කෙතරම් විශාල වෙළෙඳ ව්‍යාපාරයක් බවට මේ වන විටත් පත්ව තිබේද යන්න පෙන්වා දෙන හොඳම සාක්ෂිය වන්නේ ඒවායේ ලාභ ප්‍රමාණ විමසීමයි. ඇත්තෙන්ම මේ වෙළෙඳුම් සිතිය නොහැකි තරම් විශාල එකක්

ලෝකයේ ප්‍රකට ජෛව තාක්ෂණ සමාගම්වල වෙළෙඳපොළ (1997)

සමාගම	වෙළෙඳ පොළ (බිලියන ඩොලර් මිලියන)	ජෛව තාක්ෂණ කටයුත්ත
Biochem Pharma (BCJE)	3348	ගෙට්ටිබිස් සඳහා වන ඖෂධ
Centocor (CNTO)	3625	ක්‍රෝමි ගේ රෝගය සඳහා වන ඖෂධ
Neurey (NXCO)	398	ප්‍රබල වේදනා වැලැක්වීමේ නව ඖෂධ
Cephalon (CEPH)	330	ගෙට්ටි ගේ රෝගය සඳහා වන ඖෂධ
Cor Therapeutics (CORR)	460	ප්‍රතිකැටිකාරක ඖෂධ වර්ග
Texas Biotchnology	155	හෘද රෝග වලකාලන ඖෂධයක්
Amgen	2303	
Chiron	1313	
Genetech	967	
Genzyme	536	
Alza	466	
Biogen	277	
Immunex	153	